



Delft University of Technology

## Hoogvlieger

### Nieuwbouw havenmeesterkantoor plus sanitairgebouw te Elburg

Dubbeling, Dirk

#### Publication date

2016

#### Document Version

Final published version

#### Published in

Bouwmarkt

#### Citation (APA)

Dubbeling, D. (2016). Hoogvlieger: Nieuwbouw havenmeesterkantoor plus sanitairgebouw te Elburg. *Bouwmarkt*, 56(1), 10-11.

#### Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

#### Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

#### Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

## Nieuwbouw havenmeesterkantoor plus sanitairgebouw te Elburg

# Hoogvlieger

Uitbreiding van de haven en een nieuw havenmeestergebouw: die plannen worden momenteel in Elburg verwezenlijkt. Het nieuwe gebouw vormt, samen met een geïntegreerd sanitairgebouw, een duurzame en creatieve entree van Elburg vanaf het water.

Tekst: Dirk Dubbeling

Analyse: Huls Bouwkostenmanagement b.v.

In de gemeente Elburg, gelegen bij het Veluwemeer en daarmee verbonden via een kanaal, is naar aanleiding van een geplande uitbreiding van de haven een nieuw havenmeesterkantoor gebouwd. De haven ligt tegen het oude centrum aan en biedt plaats aan enkele vissersschepen, een historische bottervloot en een groeiend aantal plezierjachten. In de haven worden extra aanlegplaatsen voor deze plezierjachten en voor verhuurbedrijven gecreëerd. Een deel van het nieuwe gebouw is bestemd voor een botenverhuurbedrijf. In combinatie met het kantoor zijn sanitaire voorzieningen voor de eigenaren van recreatieschepen gebouwd.

### Beeldbepalend

Het nieuwe havenmeestergebouw annex sanitairgebouw staat iets verder van de oude havenkom af dan het vorige kantoor, tussen het kanaal en de doorgaande weg die direct langs het kanaal en de haven loopt. Het is een beeldbepalende plek waar veel doorgaand verkeer langskomt. Vanuit het nieuwe havenkantoor heeft de havenmeester zicht over de gehele haven en het kanaal, en bij het binnenvaren via het kanaal is het gebouw door de schippers niet te missen.

Het gebouw is een blikvanger geworden: het kantoorgedeelte heeft aan drie zijden een glazen gevel van vloer tot plafond. Deze glaspanelen staan schuin naar voren. Ertegenaan staat een bakstenen sanitairgebouw met afgeronde hoeken. De buitendeuren van dit gebouwdeel zijn voorzien van patrijspoorten, een verwijzing naar de scheepvaart. Maar meest in het oog springend is het overkragende stalen dak boven het kantoorgedeelte, waarin een aantal vouwen zijn aangebracht, waardoor het dak en het kantoorgedeelte samen een meeuw symboliseren die met gespreide vleugels uitrust van zijn vlucht over het kanaal op zoek naar een maaltje vis. Eén dakdeel wijst omhoog en het andere deel omlaag. Het gebouw staat ver genoeg buiten het oude centrum om dit ontwerp niet te laten botsen met de historische en beschermde bebouwing van Elburg. Het vindt zelfs in de donkerrood gemêleerde baksteen van het sanitairgebouw een aansluiting met het oude Elburg.

### Representatief

Het ontwerp van de nieuwbouw is van de hand van Sara van Popta en Rob Moritz van 19 het atelier architecten uit Zwolle. "De jachtha-

ven van Elburg wordt uitgebreid en het huidige havenkantoor was verouderd en toe aan vernieuwing. We hebben op uitnodiging van de gemeente samen met drie andere bureaus meegedaan met de architectenselectie voor het nieuwe gebouw", vertelt Van Popta. "We hadden al eerder werkzaamheden voor de gemeente verricht en ook de andere deelnemers kende de gemeente van eerdere opdrachten. Elk bureau heeft een ontwerp gepresenteerd voor een groot gezelschap, waar onder meer Welstand en de havenmeester deel van uitmaakten. We hebben gewonnen omdat het ontwerp sterk aansprak." Maar de gemeente had nog meer redenen om voor dit ontwerp te kiezen, die schrijft op haar website: "Het ontwerp van 19 het atelier voldoet naar de mening van de commissie het meest aan de uitgangspunten die vooraf zijn gesteld. Het betreft een eigentijds ontwerp, het gebouw is markant aanwezig op de plaats die het college daarvoor heeft aangewezen en is praktisch in onderhoud en gebruik. Verder heeft de architect gekozen voor materiaal dat gezien de locatie en in relatie tot de Vesting heel passend is."

### Indeling en materiaalgebruik

Het kantoordeel bestaat uit een staalconstructie met glaspanelen. Hoewel het gebouw één bouwlaag heeft, lijkt het of het kantoor op het noorden een dubbele laag heeft dankzij het sterk omhoogstaande vleugelvormige dak. Het kantoor van de havenmeester en dat van het botenverhuurbedrijf hebben een gezamenlijke entree onder de naar beneden gerichte dakdeel.

### Duurzaamheid uitgangspunt van de gemeente

Het aangrenzende sanitairgebouw is opgetrokken uit roodbruine baksteen. Hier bevinden zich toiletten, douches, een toiletruimte voor mindervaliden, afwasplekken en wasmachines voor de bezoekers die met hun boot de haven aandoen. Van Popta: "Met de kleur en de structuur van het metselwerk refereren we aan de donker geteerde dukdalven in de haven, maar we wilden dit gebouwdeel ook laten aansluiten bij de kenmerkende rode baksteen van het oude Elburg. We hebben daarvoor een gevlekte donkere steen met rode tinten gebruikt."

Als je op de regionale weg langs het kanaal van Elburg rijdt, zijn de woorden 'HAVEN ELBURG' te lezen die met baksteen op de kopse kant in het metselwerk zijn verwerkt. "De letters komen iets naar voren en zijn vlak gevoegd met een lichter getinte voegkleur. De rest van de gevel is terugliggend gevoegd."

Tussen het gebouw en de waterkant is een trapsgewijs naar het water aflopend houten terras aangelegd waar boten tijdelijk kunnen aanleggen om het kantoor van de havenmeester te bezoeken. Tevens fungeert het terras als een plek waar mensen even op de treden kunnen zitten. Daar is een wifi-plek, gedeeltelijk overdekt door het uitkragende dak. "Samen met de gemeente hebben we de aansluiting van de steigers op de kade van de bestaande haven nader gedetailleerd. Het behoorde niet direct tot onze opgave, maar die aansluiting moest perfect worden geregeld."



Sara van Popta: "Het eerste ontwerp is intact gebleven, inclusief de weggewerkte pv-panelen."

### Duurzaamheid

"Een van de uitgangspunten van de gemeente voor dit ontwerp was duurzaamheid. Het gebouw zou een van de visitekaartjes van de gemeente worden, dus het moest duurzaam en energiezuinig zijn. De gemeente hanteerde het als beoordelingscriterium, maar heeft niet omschreven hoe we dat moesten realiseren. Tussen de duurzaamheidswensen en de hogere investeringskosten die dat met zich meebrengt ligt vaak een spanningsveld, ook als de extra kosten na een aantal jaren terugverdiend worden met lage energielasten of zelfs in het geheel geen energielasten. Voor de duurzaam-

Er zaten in de uitwerkingen wel wat uitdagingen om het te realiseren zoals we het voor ons zagen. In het gevouwen dak zijn zonnepanelen verwerkt. "We hebben een deel van het dak een verdraaiing gegeven, waardoor we de panelen optimaal ten opzichte van de zon konden leggen. Het lage deel van het dak zit aan de zuidzijde en fungeert tevens als zonwering. De pv-panelen zijn weggewerkt in het dakvlak, want we wilden niet dat ze als losse elementen zichtbaar zouden zijn. Die uitdaging vond ik een van de leuke kanten van het project. Ook op het platte dak van het sanitairgebouw liggen overigens panelen. Het leukste van de opdracht was om het gebouw functioneel en strak in elkaar te zetten, maar het tevens een toevoeging te geven in de vorm van de meeuw, waardoor het toch iets bijzonders kon worden. Dit eerste ontwerp is intact gebleven, inclusief de weggewerkte pv-panelen."

### In teamverband is aan het project gewerkt

heidsvraag is een installatieadviseur bij het project gehaald. Omdat dit ontwerp constructief wel wat met zich meebracht, hebben we er vanaf het begin ook een constructeur erbij betrokken en samen met de opdrachtgever hebben we na het toekennen van de opdracht enkele scenario's gemaakt binnen het beschikbare budget. Als een team hebben we met deze partijen aan de opdracht gewerkt, waardoor je kunt spreken van een integraal ontwerp. Met het definitieve ontwerp zaten we iets boven het budget, maar met het uitgangspunt dat het in de aanbesteding weer goed zou komen. Ook de gemeente had dat vertrouwen."

19 het atelier architecten  
Thorbeckegracht 19  
8011 VM Zwolle  
[www.19hetatelier.nl](http://www.19hetatelier.nl)